

rijksuniversiteit
groningen

Bevordering van coronasolidariteit onder Jongvolwassenen: Een Experimentele Studie

Eva van Rij

Master Thesis – Applied Social Psychology

S3235963

December 2019

Examinator: Prof. dr. Arie Dijkstra

Tweede beoordelaar: Prof. dr. Ernestine Gordijn

Faculteit gedrags- en maatschappijwetenschappen

Afdeling Psychologie

Rijksuniversiteit Groningen

“A thesis is an aptitude test for students. The approval of the thesis is proof that the student has sufficient research and reporting skills to graduate, but does not guarantee the quality of the research and the results of the research as such, and the thesis is therefore not necessarily suitable to be used as an academic source to refer to. If you would like to know more about the research discussed in this thesis and any publications based on it, to which you could refer, please contact the supervisor mentioned.”

Samenvatting

Doelstelling: Kennis over de rol in de overdracht, een sociale norm, en een persoonlijke norm zijn mogelijke oorzaken van gedrag die van invloed kunnen zijn op het naleven van de coronamaatregelen bij een groep die zich niet direct bedreigd voelt door het coronavirus. In deze studie wordt verwacht dat bepaalde individuele verschillen invloed zullen hebben op de relaties tussen deze variabelen.

Methode: Alle participanten ($n = 144$) werden willekeurig verdeeld tussen vier condities en blootgesteld aan video's met informatie over 1) kennis over de eigen rol; 2) een sociale norm; 3) een persoonlijke norm, of; 4) de controleconditie, zonder relevante informatie. In de voormeting werden autonomie en interdependent self-construal gemeten. In de nameting werden de korte termijn afhankelijke variabelen en naleving van de coronamaatregelen gemeten.

Resultaten: Een significant hoofdeffect is gevonden voor de relatie tussen conditie en de kennis meting ($p = .02$), waarbij de gemiddelden in de kennisconditie en de persoonlijke norm conditie significant hoger waren dan de controleconditie. De modererende rol van autonomie benaderde op zijn best significantie ($p = .08$), bij de sociale norm meting. Voor een modererende rol van interdependent self-construal zijn geen bewijzen gevonden (p 's $> .20$).

Discussie: Het is in deze studie niet gelukt gedragsverandering te veroorzaken middels de gebruikte manipulaties. Wel zijn er aanwijzingen dat mensen met een hoge autonomie en met een lage interdependent self-construal objectieve kennis anders interpreteren dan mensen zonder deze autonomie en interdependent self-construal. Nader onderzoek zou duidelijkheid kunnen geven over het effect van deze interpretatie op de werkelijke gedragingen.

Trefwoorden: Covid-19, dreiging, kennis, sociale norm, persoonlijke norm, autonomie, interdependent self-construal

Abstract

Objective: Knowledge about the role in the transmission, a social norm, and a personal norm have all been identified as possible causes of behaviour that may influence compliance with the covid measures in a group that does not feel threatened by the virus. In this study, certain individual differences are expected to influence the relationships between these variables.

Method: All participants ($n = 144$) were randomly assigned between four conditions and exposed to videos containing information about 1) knowledge about the own role; 2) a social norm; 3) a personal norm, or; 4) the control condition, with no relevant information. At pre-test, autonomy and interdependent self-construal were assessed. In the post-measurement, the short-term dependent variables and compliance with the corona measures were assessed.

Results: A significant main effect was found for the relationship between condition and the knowledge measure ($p = .02$), whereby the averages in the knowledge condition and the personal norm condition were significantly higher than the control condition. The moderating role of autonomy approached significance ($p = .08$), at best, on the social norm measure. No evidence was found for a moderating role of interdependent self-construal (p 's $> .20$).

Discussion: In this study, no behavioural change was caused by the manipulations used. However, indications were found that people with a high level of autonomy and people with a low level of interdependent self-construal interpret objective knowledge differently than people without this levels. Further research will have to show the effect of this interpretation on actual behaviour.

Keywords: Covid-19, threat, knowledge, social norm, personal norm, autonomy, interdependent self-construal

Bevordering van Coronasolidariteit onder Jongvolwassenen: Een Experimentele Studie

Sinds de uitbraak van het coronavirus heeft de Nederlandse overheid strenge maatregelen genomen in een poging de verspreiding van het virus en de druk op de gezondheidszorg te verminderen (Rijksoverheid, z.d.). Maatregelen zoals het sluiten van restaurants en winkels en het verbieden van evenementen kunnen veelal gehandhaafd worden door de overheid. Het naleven van de basisregels, zoals het houden van anderhalve meter afstand, het vaak en goed wassen van de handen en thuisblijven bij klachten, kunnen echter lastig gecontroleerd worden en doen daardoor een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van elk individu in de samenleving. Volgens een onderzoek van het Rijksinstituut voor Gezondheid en Milieu houden de meeste mensen zich aan deze basisregels (RIVM, 2021). De basisregels zijn soms al zo geïntegreerd dat er inmiddels zelfs gesproken wordt over ‘het nieuwe normaal’ (Het Parool, 2020; De Volkskrant, 2020). Desondanks blijkt uit verschillende onderzoeken dat vooral adolescenten en jongvolwassenen hun gedrag niet altijd aanpassen aan de maatregelen (Barari et al., 2020; Nivette et al., 2021; Park et al., 2020). Jongvolwassenen en adolescenten hebben namelijk een aanzienlijk kleinere kans om ernstig ziek te worden of te sterven door het virus dan oudere mensen (SearchData, 2021), waardoor jongeren zich minder bedreigd zouden kunnen voelen. Harper et al. (2020) en Wise et al. (2020) zagen dat angst voor Covid-19 de grootste voorspeller is van positieve gedragsverandering met betrekking tot de coronamaatregelen. Een gebrek aan angst zou het niet naleven onder deze specifieke groep daarom kunnen verklaren en kan grote gevolgen hebben voor de verspreiding van het virus, in acht nemend dat jongvolwassenen in vergelijking met andere groepen in de samenleving vaak een actievere levensstijl en veel sociale contacten hebben (Wrzus et al., 2013). Begrijpen hoe deze groep, die zich niet direct bedreigd voelt, toch overtuigd kan worden om de coronamaatregelen na te leven is daarom

een belangrijke richting van onderzoek betreffende de bevordering van solidariteit tijdens de coronacrisis. Kennis over de eigen rol in de overdracht, een sociale norm, en een persoonlijke norm worden in het huidige onderzoek, met behulp van het information-motivation-behaviour skills model als theoretisch raamwerk, geïdentificeerd als mogelijke oorzaken voor gedrag die van belang kunnen zijn bij het naleven van de coronamaatregelen bij mensen die zich niet bedreigd voelen. Aanvullend tracht het huidige onderzoek individuele verschillen te identificeren die de relatie tussen de kennis, sociale norm, en persoonlijke norm en naleving van de maatregelen mogelijk zouden kunnen versterken of verzwakken.

Een belangrijk conceptueel model in de gezondheidspsychologie bij het begrijpen en bevorderen van gedragsverandering is het information-motivation-behaviour skills model (IMB-model; Fisher et al., 2003). Dit model gaat ervan uit dat informatie, motivatie en gedragsvaardigheden belangrijke determinanten zijn bij gedragsverandering. Bij toepassing van dit model op de coronacrisis, wordt informatie verwant aan de coronamaatregelen geïdentificeerd als een eerste vereiste bij het overtuigen in het naleven van de coronamaatregelen. Het is hier van belang na te gaan welk soort informatie belangrijk zou kunnen zijn in het overtuigen tot naleving bij een groep die zichzelf niet bedreigd voelt. Liekefett en Becker (2021) zagen dat, naast zelfbescherming, de bescherming van anderen ook een belangrijke reden kan zijn voor naleving van de maatregelen. Jongvolwassenen hebben zelf geen groot risico, maar kunnen het virus wel doorgeven aan anderen, waardoor kwetsbaardere mensen uiteindelijk ook besmet kunnen raken. Het is daarom belangrijk dat jongvolwassenen zich bewust zijn van het feit dat zij een schakel kunnen zijn in de keten van het virus, en hiermee een bedreiging kunnen zijn voor de gezondheid van andere kwetsbaardere mensen. Jongvolwassenen die zich bewust zijn van de informatie over deze fysieke werkelijkheid, zijn wellicht gemotiveerder om de coronamaatregelen na te leven.

Deze groep bewust maken van hun eigen rol in de overdracht zou daarom kunnen bijdragen aan het overtuigen tot solidariteit in de coronacrisis.

Het bezitten van de kennis relevant aan de overdracht van het coronavirus, wordt met het IMB-model zodoende geïdentificeerd als een eerste vereiste bij het overtuigen in het naleven van de coronamaatregelen. Volgens het IMB-model is vervolgens, na kennis, motivatie nodig om de maatregelen daadwerkelijk na te leven. Jongvolwassenen missen echter vaak een intrinsieke motivatie om de coronamaatregelen na te leven, door het al eerdergenoemde gebrek aan ervaren dreiging tegenover het virus. Bij deze groep zou motivatie op een meer extrinsieke manier geïnduceerd kunnen worden, met behulp van straf en beloning. Sociale invloed zou hier een belangrijke rol bij kunnen spelen (Tunçgenç et al., 2021). Daarom wordt in dit onderzoek specifiek gefocust op zelf-evaluatieve motivatie, waarbij sociale invloed een belangrijke rol speelt. Sociale invloed draagt bij aan de waargenomen sociale druk, en zorgt hiermee voor het ontstaan van subjectieve normen. Volgens de Theory of Planned Behavior (TPB; Ajzen, 1991) beïnvloeden subjectieve normen de belangrijkste determinant van gedrag, namelijk intentie. Intentie representeert de motivatie om inspanningen te vertonen om het gedrag uit te voeren. De sociale normen die intentie beïnvloeden geven informatie over wat anderen goed- en afkeuren (Cialdini & Kallgren, 1990). De normen betreffende het naleven van de coronamaatregelen vallen onder injunctieve normen, deze gaan over regels en overtuigingen, over wat moreel verantwoord is. Dit betekent ook dat er sprake is van sociale straf als het juiste gedrag niet vertoond wordt. Als mensen door hun (sociale) omgeving gewezen worden op de negatieve consequenties van het niet-naleven van de coronamaatregelen, voelen zij een discrepantie tussen enerzijds het niet willen naleven van de maatregelen en anderzijds de sociale controle van mensen die wel willen dat de maatregelen nageleefd worden. Volgens de self-affirmation theory is men gemotiveerd om een adaptief, adequaat en consistent beeld over zichzelf te hebben (Steele,

1999). Een discrepantie is een bedreiging voor dit zelfbeeld, en deze bedreiging uit zich in de vorm van negatieve zelf-evaluatieve emoties (Dijkstra & Buunk, 2008). Volgens Grob et al. (2011) kan er een onderscheid gemaakt worden tussen persoonlijke- en publieke zelf-evaluaties. Publieke zelf-evaluaties ontstaan door het beeld over de zelf gebaseerd op de waarnemingen van anderen. Dit kan bijvoorbeeld geactiveerd worden door een saillante sociale norm (naleven van de coronamaatregelen), omdat dit kan zorgen voor de afkeuring van anderen. Het maakt hierbij niet uit of er daadwerkelijk mensen aanwezig zijn, de afkeuring kan ook ingebeeld zijn. De publieke zelf-evaluatie uit zich vervolgens in publieke zelf-evaluatieve emoties zoals gevoelens van schaamte en verlegenheid. Bijvoorbeeld, in de bibliotheek wordt iemand aangesproken omdat hij geen mondkapje draagt, terwijl dit wel de norm is. Deze persoon voelt zich afgekeurd door zijn omgeving waardoor hij of zij te maken krijgt met negatieve emoties. Om deze negatieve gevoelens te kunnen vermijden zal hij of zij voortaan wel een mondkapje dragen, waardoor er uiteindelijk wel wordt gehoorzaamd aan de norm. Hierdoor zou het activeren van een sociale norm uiteindelijk kunnen bijdragen aan het naleven van de maatregelen.

Naast deze publieke zelf-evaluaties kunnen ook de eerdergenoemde persoonlijke zelf-evaluaties een rol spelen bij de naleving, door het activeren van een persoonlijke norm. Persoonlijke normen geven een gevoel van persoonlijke morele verplichting, los van de waargenomen sociale druk. Deze morele normen reflecteren geïnternaliseerde regels en waarden met een morele ondertoon. Dit soort ongeschreven regels en waarden maken onderscheid tussen goed en kwaad. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat correlaties tussen morele normen en TPB-componenten redelijk hoog zijn, wat suggereert dat morele normen een belangrijke rol zouden kunnen spelen in de TPB (Parker et al., 1995; Conner & Armitage, 1998), en hiermee de vorming van een intentie. Volgens Conner en Armitage (1998) hangt de precieze rol van morele normen af van de aard van het gedrag. Deze rol zou vooral groot zijn

bij gedragingen waarbij morele overwegingen waarschijnlijk belangrijk zijn. Digiovanni et al. (2004) zagen dat men zich tijdens de SARS uitbraak in 2003 verplicht voelde de maatregelen na te leven om anderen te kunnen beschermen, dus uit een daad van solidariteit, wat doet vermoeden dat het naleven van de maatregelen een morele overweging teweegbrengt. Als men uitgaat van zijn of haar persoonlijke normen en waarden en vaststelt dat men die zelf overtreedt, zal ook hier weer een discrepantie optreden die een bedreiging is voor het zelfbeeld. In dit geval zorgt deze bedreiging voor negatieve persoonlijke emoties zoals spijt en zelfminachting (Grob et al., 2011). Om deze negatieve gevoelens te vermijden zou men zich aan de maatregelen kunnen gaan houden. Het activeren van iemands persoonlijke normen zou daarom ook op deze manier een bijdrage kunnen leveren aan het naleven van de coronamaatregelen.

Samenvattend zijn er drie mogelijke oorzaken voor gedrag die van belang kunnen zijn bij het naleven van de coronamaatregelen bij mensen die zich niet bedreigd voelen: kennis over de mogelijke eigen rol in de overdracht van het virus, het volgen van een sociale norm en het volgen van een persoonlijke norm. Bij het ontwikkelen van interventies zou informatie kunnen worden ontworpen om elk van die oorzaken aan te spreken. Het is dan de vraag welke soort informatie, de kennis over de eigen rol, over de sociale norm of over de persoonlijke norm, het meest effectief is. Deze effectiviteit is afhankelijk van de mate van overreding van elk soort informatie. Het geven van objectieve kennis genereert bijvoorbeeld niet per definitie motivatie, zoals wel het geval is bij een sociale- en persoonlijke norm. De Wit et al. (2008) zagen dat het verschaffen van narratieve informatie over risico's door het genereren van motivatie een effectievere strategie kan zijn om de waargenomen zelf-relevantie te verhogen dan objectieve statistieken. Dit doet vermoeden dat het activeren van normen beter zal overtuigen dan bewustzijn gebaseerd op kennis. Een sociale norm en een persoonlijke norm

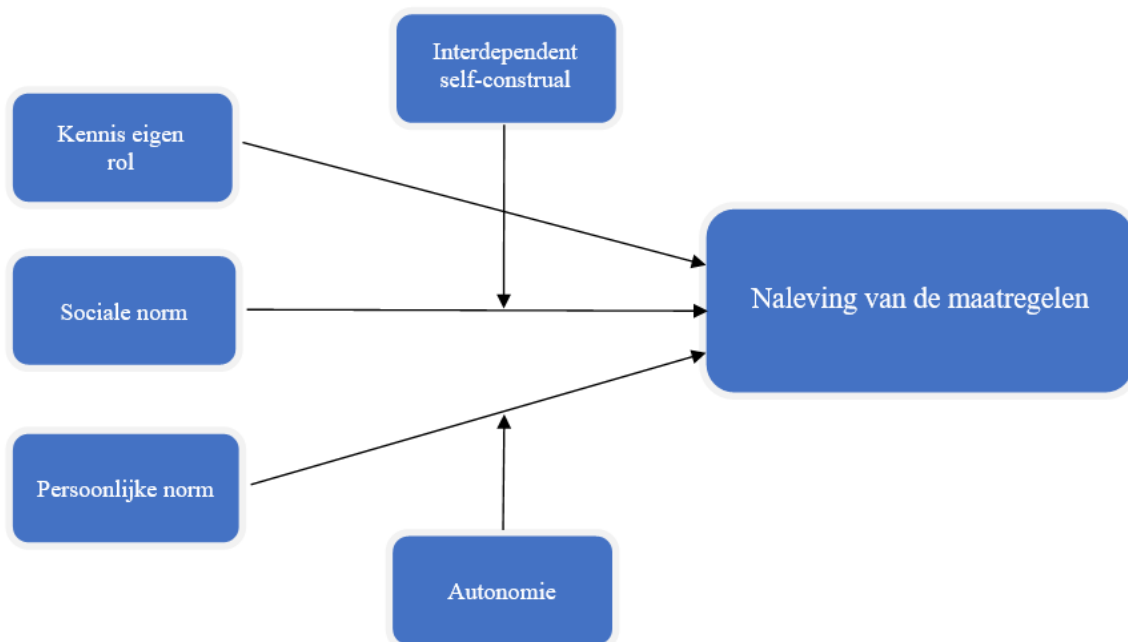
stimuleren namelijk beiden wel motivatie, namelijk om een negatieve publieke en persoonlijke zelf-evaluatie te voorkomen.

De mate waarin deze normen motivatie stimuleren kan per persoon verschillen. Zo zagen Park en Levine (1999) dat motivatie door een sociale norm vooral goed matcht met mensen met een sterke interdependent self-construal. Deze mensen zien zichzelf als erg flexibel, conformeren zich gemakkelijk aan mensen in hun omgeving en hechten veel waarde aan verbintenis met anderen. Hierdoor wordt verwacht dat sociale normen voor hen belangrijker zijn dan hun eigen, interne wensen (Singelis, 1994), waardoor het effect van een sociale norm bij deze mensen sterker zal zijn. Een factor die versterkend zou kunnen zijn voor het genereren van motivatie door een persoonlijke norm is de mate in behoefte aan autonomie. Een persoonlijke norm representeert namelijk iemand zijn eigen interne wensen, waardoor het gedrag geaccepteerd wordt als gedrag van de zelf (Ryan & Deci, 2000; 2020). Autonomie betreft een gevoel van zeggenschap en initiatief over iemands eigen acties. Verwacht wordt daarom dat autonomie goed matcht met de persoonlijke norm; bij iemand met een sterke behoefte aan autonomie zal het effect van een persoonlijke norm daarom sterker zijn.

Het huidige onderzoek richt zich op de drie geïdentificeerde mogelijke oorzaken voor gedrag die van belang kunnen zijn bij het bewerkstelligen van naleving van de coronamaatregelen bij mensen die zich persoonlijk niet bedreigd voelen door het coronavirus. In een online experiment worden jongvolwassenen willekeurig verdeeld over vier condities en blootgesteld aan informatie over 1) kennis over de eigen rol in de overdracht 2) een sociale norm; 3) een persoonlijke norm, of; 4) de controleconditie, zonder relevante informatie. Meteen na blootstelling van de conditie-specifieke informatie zal de eerste set van afhankelijke variabelen, de korte termijn afhankelijke variabelen, gemeten worden. Met deze variabelen werden analyses gedaan betreffende de mate van activatie van de kennis, sociale norm en persoonlijke norm bij de verschillende proefpersonen. Twee weken na de

manipulatie en de onmiddellijke nameting zal de afhankelijke variabele, de mate van naleving van de coronamaatregelen, gemeten worden. Verwacht wordt dat informatie over het bewustzijn van de eigen rol, de sociale norm en de persoonlijke norm tot meer gedragsverandering zal leiden dan geen informatie. Daarnaast wordt verwacht dat informatie over de persoonlijke norm effectiever zal zijn voor mensen met een hoge behoefte aan autonomie. De informatie over de sociale norm zal effectiever zijn voor mensen met een sterke interdependent self-construal. Figuur 1 laat het onderzoeksmodel zien met informatie over de kennis over de eigen rol, de sociale norm, en de persoonlijke norm als onafhankelijke variabelen, naleving van de maatregelen als afhankelijke variabele, en autonomie en interdependent self-construal als moderatoren.

Figuur 1
Onderzoeksmodel

Methode

Rekrutering

Participanten werden gerekruteerd door op verschillende Nederlandse facebookpagina's een oproep te plaatsen voor het online experiment gedurende de periode juni tot en met

augustus 2021. De oproep luidde als volgt: “Doe mee en maak kans op 100 euro! De Rijksuniversiteit Groningen zoekt deelnemers tussen de 16 en 29 jaar voor een kort online onderzoek naar de corona-gedragsmaatregelen die de overheid heeft ingesteld.” Voorbeelden van Facebookgroepen waarin de oproep geplaatst is zijn Libelle Leesclub, Jongeren (15-25 jr.) met langdurige Corona klachten, All Round Woman, Rutte 4 weg ermee, en verscheidene marktplaats pagina’s. Door de oproep in verschillende groepen te plaatsen is getracht een brede diversiteit te behalen zodat een gevarieerde groep participanten verkregen kon worden.

Design

Alle participanten werden willekeurig verdeeld tussen de vier condities en blootgesteld aan video’s met informatie over 1) de eigen rol; 2) een sociale norm; 3) een persoonlijke norm, of; 4) de controleconditie, zonder relevante informatie. De korte termijn afhankelijke variabelen werden direct na de manipulatie gemeten. De afhankelijke variabelen, werkelijke gedraging betreffende het naleven van de coronamaatregelen, werd twee weken later gemeten middels een follow-up vragenlijst. De studie werd goedgekeurd door de Ethische Commissie Psychologie van de faculteit Gedrags- en Sociale Wetenschappen, research code PSY-2021-S-0387.

Procedure

Participanten die op de link klikten in de oproep werden naar het begin van de voormeting in Qualtrics geleid, waarin zij welkom geheten werden. Ook werd uitgelegd dat het een onderzoek over de corona-crisis en coronamaatregelen betrof, dat er wat persoonlijke vragen gesteld zouden worden en dat er gevraagd zou worden een kort videofragment te bekijken. Hierna werd vermeld dat twee weken na het invullen er nog een tweede hele korte vragenlijst opgestuurd zou worden, door hieraan mee te doen zou de participant automatisch kans maken op één van de drie prijzen van vijftig euro. Ten slotte werd benadrukt dat het onderzoek geheel vrijwillig is, dat de participant ten alle tijden kan stoppen met deelname, en

kreeg men info over de dataopslag en rechten. Door op ‘volgende’ te klikken ging de participant akkoord met de informed consent en werd hij/zij automatisch naar de vragen geleid.

Vervolgens werden aan de participanten enkele demografische gegevens en persoonlijke informatie gevraagd. Na deze vragen werden zij willekeurig verdeeld over de vier video’s met elk een andere manipulatie. Na blootstelling aan de manipulatie werden de korte termijn afhankelijke variabelen en intentie gemeten. Aan het einde van de vragenlijst werden de participanten gevraagd hun e-mailadres achter te laten zodat zij ook de tweede vragenlijst konden ontvangen. In deze korte vragenlijst werd gevraagd in welke mate de participanten de coronamaatregelen in de afgelopen twee weken hebben nageleefd, waarna zij ten slotte werden bedankt voor hun deelname aan het onderzoek.

Manipulatie

Vier verschillende video’s zijn gemaakt met elk een korte testimonial van een (jongvolwassen) model met conditie specifieke informatie. De eerste video betrof de video met informatie over de eigen rol in de overdracht van het virus. Hierin werd in ongeveer 150 woorden (45 seconden) uitgelegd hoe het virus in een schakel doorgegeven kan worden waardoor uiteindelijk een kwetsbaar persoon ook ziek kan worden. Verder werd een situatie geschetst waarin het virus daadwerkelijk doorgegeven werd en een kwetsbare oudere hierdoor op de intensive care belandde. Het script voor deze video wordt weergegeven in bijlage 1.

Het videofragment met informatie over de sociale norm bevatte ongeveer 155 woorden (41 seconden). Hierin werd benadrukt dat veel mensen in de samenleving het belangrijk vinden dat anderen zich aan de coronamaatregelen houden. Ook werd een situatie geschetst met een eigen ervaring in de supermarkt, waarin iemand weigerde een mondkapje op te doen en hier vervolgens op werd aangesproken door andere supermarktbezoekers. Het script voor de video met informatie over de sociale norm wordt weergegeven in bijlage 2.

In het videofragment met informatie over de persoonlijke norm bevatte ongeveer 185 woorden (54 seconden). In de video werd benadrukt dat naleving van de coronamaatregelen ieders eigen verantwoordelijkheid is. Ook werd een voorbeeld gegeven van een verhaal waarin iemand iets goeds voor een ander deed, om de intrinsieke motivatie te benadrukken. Het script voor de video met informatie over de persoonlijke norm wordt weergegeven in bijlage 3.

In het laatste videofragment werd geen conditie-specifieke informatie gegeven. Hier werd in ongeveer 170 woorden (40 seconden) een neutraal verhaal verteld over kamerplanten. Het script voor deze video wordt weergegeven in bijlage 4.

Alle vier de video's zijn in dezelfde setting opgenomen met hetzelfde model. Onder in beeld werd een het EditieNL logo toegevoegd en ook werd er een microfoon in beeld voor het model gehouden.

Voormetingen

Aan het begin van de voormeting werden participanten gevraagd naar hun leeftijd, geslacht en hoogst voltooide opleiding. Hierna werd de ervaren dreiging gemeten voor het COVID-virus met de vragen “Ben je ongerust om zelf COVID te krijgen?” met antwoordopties op een 7-puntsschaal van “helemaal niet ongerust” tot “heel erg ongerust”, en “Ben je bang om ernstig ziek te worden van COVID?” en de antwoordopties op een 7-puntsschaal van “helemaal niet bang (1)” tot “heel erg bang (7)”. Correlatie voor deze items was, $r(143) = .58, p < .01$.

Interdependent self-construal werd gemeten met twaalf items uit de self-construal scale (SCS; Singelis, 1994): “Zelfs als ik het niet eens ben met anderen (familie, collega's, vrienden) vermijd ik een ruzie”, “Ik respecteer anderen die bescheiden over zichzelf zijn”, “Ik geef mijn eigenbelang op voor het groepsbelang”, “Ik zou rekening houden met het advies van mijn ouders bij het maken van school of carrière plannen”, “Ik geef er de voorkeur aan

om eerlijk te zijn tegen mensen die ik net ontmoet heb”, “Ik voel me goed als ik met anderen samenwerk”, “Ik heb vaak het gevoel dat mijn relaties met anderen belangrijker zijn dan mijn eigen prestaties”, “Mijn geluk hangt af van het geluk van degenen om mij heen”, “Ik zou in een groep blijven als zij mij nodig hebben, zelfs als ik mij niet gelukkig voel in de groep”, “Het is belangrijk voor mij om besluiten die door de groep genomen zijn te respecteren”, “Het is belangrijk voor mij om de harmonie binnen de groep te houden” en “Ik stem vaak in met wat anderen willen, zelfs als ik het liefst iets anders zou willen doen”. Participanten konden antwoorden op een 5-puntsschaal met de antwoordopties “helemaal mee oneens” (1), “beetje mee oneens” (2), “niet eens/niet oneens” (3), “beetje mee eens” (4), “helemaal mee eens” (5). Cronbach’s α was .59

Autonomie werd geanalyseerd met zeven zelfontworpen items over de algemene behoefte aan autonomie. Bestaande uit: “Ik heb er een hekel aan als anderen mij willen beïnvloeden”, “Ik maak het liefst mijn eigen keuzes”, “Ik ga het liefst mijn eigen weg”, “Als veel mensen iets doen beschouw ik dat niet meteen als vanzelfsprekend”, “Ik ben geen meeloper”, “Bij het maken van keuzes weegt mijn eigen mening het zwaarste mee” en “Ik vraag niet snel om hulp omdat ik problemen eerst zelf wil oplossen”. Participanten konden de vragen beantwoorden met een 5-puntsschaal met de antwoordopties “helemaal mee oneens” (1), “beetje mee oneens” (2), “niet eens/niet oneens” (3), “beetje mee eens” (4), “helemaal mee eens” (5). Cronbachs α voor deze items was .67

Directe nameting

Na blootstelling aan de manipulatie werden de participanten gevraagd of het gelukt was op te letten bij de video “Is het je gelukt om je aandacht erbij te houden bij het kijken van de video?” met als antwoordoptie een 7-puntsschaal van “helemaal niet gelukt (1)” tot “helemaal wel gelukt (7)”. Hierna werden de korte termijn afhankelijke variabelen gemeten door te vragen of de participant het eens was met de volgende stellingen: “Ik kan een schakel zijn in

het doorgeven van het coronavirus” met als antwoordopties een 7-puntsschaal met de opties “zeer onwaarschijnlijk (1)” tot “zeer waarschijnlijk (7)”. Deze variabele wordt hierna aangeduid met “Kennis meting”. “Andere mensen vinden het belangrijk dat ik mij aan de maatregelen houd” met “dat vinden ze niet belangrijk (1)” tot “dat vinden ze heel belangrijk (7)” als antwoordopties op een 7-puntsschaal. Deze variabele wordt hierna aangeduid met “Sociale norm meting”. En als laatste de vraag “Als ik mij aan de coronamaatregelen houd dan geeft mij dat een goed gevoel over mezelf” met de antwoordopties op een 7-puntsschaal “geen goed gevoel over mijzelf (1)” tot “heel goed gevoel over mijzelf (7)”. Deze variabele wordt hierna aangeduid met “Persoonlijke norm meting”.

De vragenlijst bevatte verder items over de betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van de video, intentie en waarschijnlijkheid van het naleven van de maatregelen, CSAI, en gevoeligheid voor complottheorieën. In deze studie werden deze items echter niet gebruikt. Ten slotte werden participanten gevraagd om hun e-mailadres in te vullen voor de follow up vragenlijst en om kans te maken op één van de drie prijzen van vijftig euro. De volledige vragenlijst is te vinden in bijlage 5.

Follow-up nameting

Twee weken nadat de participanten hadden deelgenomen aan de eerste vragenlijst werd hen via de mail de follow-upvragenlijst toegestuurd. Deze vragenlijst bevatte een lijst met de door de overheid ingevoerde corona gedragsmaatregelen (Ministerie van Algemene Zaken, 2021). Participanten kregen de vraag “Hoe vaak deed jij afgelopen week het volgende?”: “Handen wassen bij thuiskomst”, “Handen wassen als je bij iemand op bezoek komt”, “Handen desinfecteren bij binnenkomst in een publieke ruimte, zoals de supermarkt”, “Hoesten in je elleboog”, “Iemand een hand geven”, “Afstand houden van onbekenden”, “Afstand houden van bekenden die niet bij je huishouden horen”, “Afstand houden van kwetsbare mensen in je omgeving”, “Ontmoeten van zo min mogelijk mensen”, “Vermijden

van drukke plekken”, “Dragen van een mondkapje in een publieke ruimte” en “Besluiten om toch maar thuis te blijven”. Antwoorden konden gegeven worden met een 7-puntsschaal met de opties “nooit” (1), “zelden” (2), “soms” (3), “regelmatig” (4), “vaak” (5), “heel vaak” (6), “altijd” (7). Ten slotte werd gevraagd hoe vaak de participant zich de laatste twee weken had laten testen. De volledige vragenlijst is te vinden in bijlage 6.

Met alle items betreffende het naleven van de coronamaatregelen werd een factoranalyse uitgevoerd waarmee drie schalen werden geïdentificeerd. De eerste schaal bevatte de items: “Handen wassen bij thuiskomst” & “Handen wassen als je bij iemand op bezoek komt”. Omdat beide items refereren naar het wassen van de handen werd deze schaal aangeduid als “handen wassen”. Cronbach’s α voor deze schaal was .79. De tweede geïdentificeerde schaal betrof de items “Iemand een hand geven”, “Afstand houden van onbekenden”, “Afstand houden van bekenden die niet bij je huishouden horen”, “Ontmoeten van zo min mogelijk mensen”, “Vermijden van drukke plekken”, en “Besluiten om toch maar thuis te blijven”. Deze items gaan allemaal over het afstand houden tot mensen, maatregelen die genomen worden zodat een persoon zelf niet besmet kan raken met het virus. Daarom is deze schaal aangeduid als “maatregelen uit eigenbelang”. Cronbach’s α voor deze schaal was .74. Ten slotte bevatte de laatste geïdentificeerde schaal de items: “Handen desinfecteren bij binnenkomst in een publieke ruimte, zoals de supermarkt”, “Hoesten in je elleboog”, “Afstand houden van kwetsbare mensen in je omgeving”, en “Dragen van een mondkapje in een publieke ruimte”. Deze maatregelen worden allen genomen om andere mensen te beschermen tegen besmetting met het virus. Deze laatste schaal is daarom aangeduid als “maatregelen voor anderen”. Cronbach’s α was .59. De patroonmatrix is weergegeven in tabel 1.

Statistische analyses

Als eerste werden de hoofdeffecten van de drie korte termijn afhankelijke variabelen en de drie schalen van naleving apart onderzocht met een univariate general linear model.

Hierna werden de moderatoren autonomie en interdependent self-construal toegevoegd aan alle modellen, waarmee het interactie-effect van deze variabelen getoetst werd. Ook werd hierbij gekeken naar de contrasten tussen de condities.

Tabel 1

Patroon matrix van de schalen van naleving.

	<i>Maatregelen uit eigenbelang</i>	<i>Handen wassen</i>	<i>Maatregelen voor anderen</i>
Handen wassen bij thuiskomst	.11	.83	-.07
Handen wassen als je bij iemand op bezoek komt	.24	.73	-.18
Handen desinfecteren bij binnenkomst in een publieke ruimte	.28	.17	-.52
Hoesten in je elleboog	.01	-.05	-.67
Iemand een hand geven	-.51	.40	.11
Afstand houden van onbekenden	.64	-.03	-.24
Afstand houden van bekenden die niet bij je huishouden horen	.69	.18	.05
Afstand houden van kwetsbare mensen in je omgeving	.22	.13	-.60
Ontmoeten van zo min mogelijk mensen	.86	.09	.05
Vermijden van drukke plekken	.85	.00	.00
Dragen van een mondkapje in een publieke ruimte	-.17	.01	-.70
Besluiten om toch maar thuis te blijven	.75	.12	.06

Resultaten

Selectie en artritie-analyse

De analyses van de uitkomstmetingen werden uitgevoerd over de participanten met de volledige follow-up gegevens van de tweede vragenlijst. Deze groep met participanten is

verkregen middels de volgende selectie en arbitrage procedure. In totaal klikten 361 participanten op de link van de vragenlijst waarna 17 participanten geen toestemming voor deelname gaven en meteen stopten met de vragenlijst. Ook werden 12 deelnemers uitgesloten vanwege dubbele IP-adressen. Bij de eerste poging van deelname waren zij nog niet blootgesteld aan de conditie-specifieke informatie waardoor de tweede poging meegenomen kon worden in de sample. Van de overgebleven participanten besteedden 108 minder seconden op de pagina van de conditie specifieke informatie dan de duur van de video, waardoor 224 participanten voldeden aan de eisen voor blootstelling aan de conditie-specifieke informatie. Van deze overgebleven 224 deelnemers konden er 144 gekoppeld worden aan de nameting in de tweede vragenlijst. Hierbij werden 37 participanten blootgesteld aan informatie over de eigen rol in de overdracht van het virus, 33 aan informatie over de sociale norm, 37 aan informatie over de persoonlijke norm, en 37 participanten kregen geen corona-gerelateerde informatie.

Om te controleren of een relevante selectie verkregen was uit iedereen die toestemming heeft gegeven voor deelname, werden de uiteindelijk 144 geselecteerde participanten vergeleken met de 188 participanten die uitgesloten werden. Deze 188 participanten verschaften geen post-test data, maar wel waren er metingen beschikbaar over geslacht, leeftijd, dreiging, autonomie, en interdependent self-construal. Hierbij werden geen significante verschillen gevonden tussen de twee groepen (η^2 's = .00, p 's \geq .19).

Steekproef karakteristieken en randomisatiecontrole

De steekproef van 144 deelnemers bestond voor 74.3% uit vrouwen; de gemiddelde leeftijd was 22.5 jaar ($SD = 4.7$). De gemiddelde score op dreiging was 2.81 ($SD = 1.32$), de gemiddelde score op autonomie was 3.88 ($SD = .53$), en de gemiddelde score op interdependent self-construal was 4.87 ($SD = .74$). Om de randomisatie te controleren werden de gemiddelden van de verschillende condities vergeleken. De condities verschilden niet

significant van elkaar, (p 's $\geq .06$) voor alle variabelen, wat suggereert dat de randomisatie succesvol was.

Relaties tussen de belangrijkste variabelen

Om te onderzoeken of interdependent self-construal en autonomie in de analyse als covariaten toegevoegd dienden te worden werden correlaties berekend. Autonomie was significant en positief gecorreleerd met de afhankelijke variabele naleving van de maatregelen uit zelfbescherming, $r(144) = .26, p < .01$. Interdependent self-construal was significant en positief gecorreleerd met de sociale norm meting, $r(144) = .23, p < .01$. Autonomie en interdependent self-construal waren significant en negatief gecorreleerd, $r(144) = -.18, p < .01$. Daarom is besloten interdependent self-construal en autonomie in alle analyses toe te voegen als covariaten.

Analyse met kennis meting

Als eerste werd het hoofteffect van conditie op de kennis meting getoetst. Het effect van conditie op deze afhankelijke variabele was significant $F(3,140) = 3.25, p = .02, \eta^2 = .07$. De gemiddelden van de kennisconditie (7.08) en van de persoonlijke norm conditie (6.70) waren significant hoger dan het gemiddelde van de controleconditie (6.08).

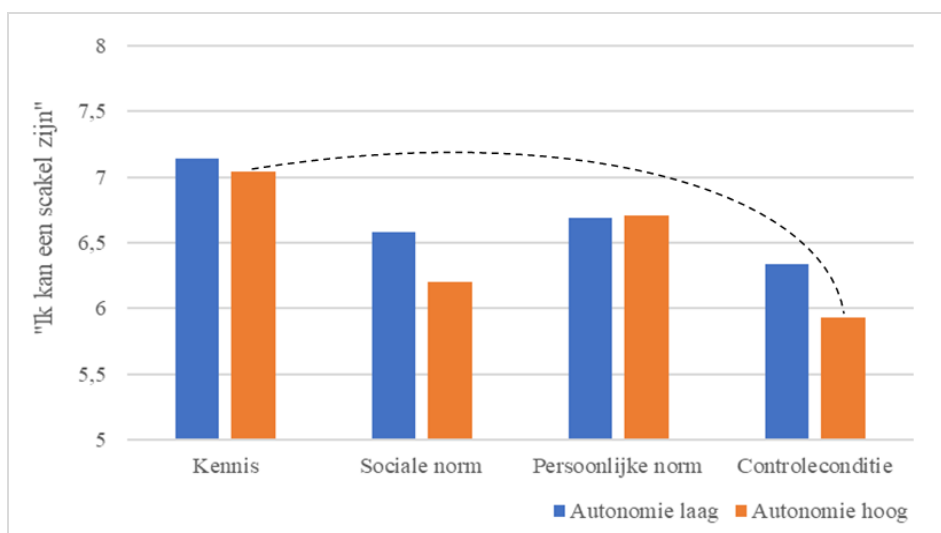
Hierna werd autonomie als moderator in het gesatureerde model getoetst. De interactieterm was niet significant ($p = .90$). Om te analyseren of er verschillen waren tussen de condities voor mensen met een bepaalde waarde van autonomie, werd getoetst of de contrasten tussen de condities significant waren wanneer autonomie laag was en hoog was. De complete dataset ($n = 144$) werd zo aangepast dat de twee niveaus van autonomie gerepresenteerd werden door respectievelijk één af te trekken en op te tellen bij de gestandaardiseerde Z-scores (Siero et al., 2009). Allereest werden de gemiddeldes uit de condities vergeleken met het gemiddelde van de controlegroep. Hierna werden de gemiddelden van de kennisconditie vergeleken met de sociale norm conditie, en de

persoonlijke norm conditie. Ten slotte werden gemiddeldes uit de sociale norm conditie en de persoonlijke norm conditie met elkaar vergeleken.

Het hoofdeffect van conditie als autonomie als laag is gemodelleerd was in het model met de kennis meting als afhankelijke variabele niet significant $F(3,140) = .79, p = .50, \eta^2 = .02$. De contrastanalyse liet geen significante verschillen tussen de condities zien voor mensen met een lage autonomie. Het hoofdeffect van conditie als autonomie als hoog is gemodelleerd, benaderde significantie, $F(3,140) = 2.57, p = .06, \eta^2 = .06$. De contrast analyses lieten zien dat de kennisconditie (gemiddelde = 7.04) een significant hogere waarde had op de afhankelijke variabele dan de controleconditie (gemiddelde = 5.93), $p = 0.01, BHI = .26$ tot 1.96, $\eta^2 = 0.06$. Figuur 2 laat de verschillen tussen de condities zien op deze afhankelijke variabele.

Figuur 2

Gemiddelden van de condities voor mensen met een lage en een hoge autonomie (de stippellijn geeft een significant verschil weer).

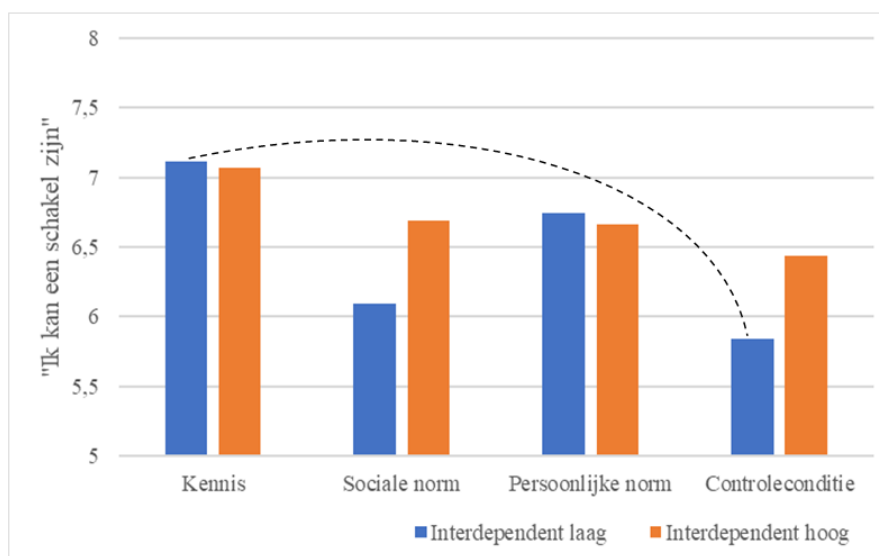

Om te toetsen of mensen met bepaalde waarden van interdependent self-construal verschillend op de conditie-specifieke informatie reageren werd op dezelfde manier als met autonomie, interdependent self-construal als moderator in het gesatureerde model met de kennis meting als afhankelijke variabele toegevoegd. De interactieterm was niet significant ($p = .63$). Voor de contrastanalyse werden op dezelfde manier als bij autonomie ook twee

niveaus van interdependent self-construal gemaakt door respectievelijk één af te trekken en op te tellen bij de gestandaardiseerde Z-scores. Het hoofdeffect van conditie als interdependent self-construal als laag is gemodelleerd, was in het model met de kennis meting als afhankelijke variabele significant, $F(3,140) = 2.69, p < .05, \eta^2 = .06$. De contrast analyses lieten zien dat de kennisconditie (gemiddelde = 7.11) een significant hogere waarde had dan de controleconditie (gemiddelde = 5.84), $p = 0.01, BHI = .29$ tot 2.25, $\eta^2 = 0.06$. De gemiddelden tussen de condities zijn weergegeven in figuur 3. Het hoofdeffect van conditie als interdependent self-construal als hoog is gemodelleerd was in het model met de kennis meting als afhankelijke variabele niet significant, $F(3,140) = .70, p = .56, \eta^2 = .02$. Verder zijn er met deze afhankelijke variabele geen significante contrasten gevonden.

Figuur 3

Gemiddelden van de condities voor mensen met een hoge en een lage interdependent self-construal (de stippellijn geeft een significant verschil weer).

Analyse met sociale norm meting

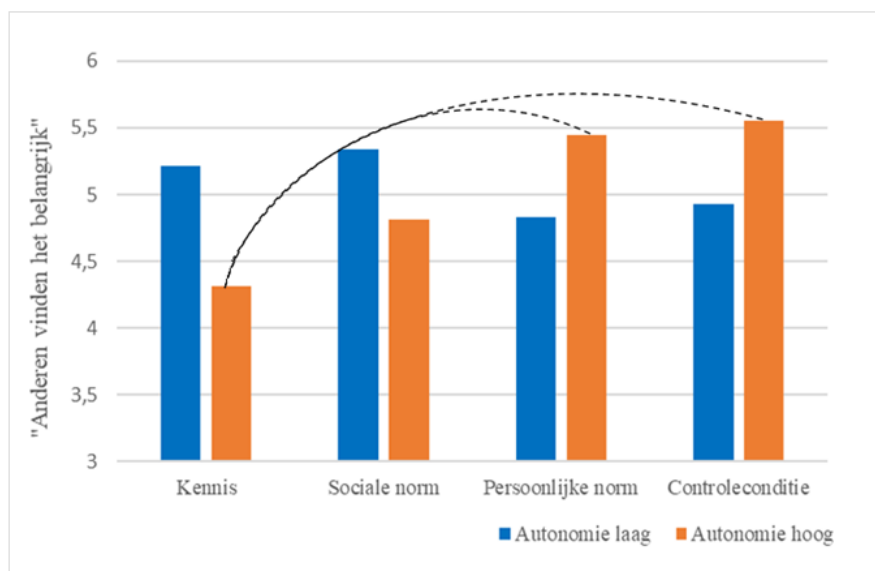
Het hoofdeffect van conditie op de sociale norm meting was niet significant $F(3,140) = .79, p = .50, \eta^2 = .02$. Ook bij het gesatureerde model met deze afhankelijke variabele werd autonomie als moderator getoetst. De interactieterm van conditie en autonomie benaderde wel significantie ($p = .08$). Het hoofdeffect van conditie als autonomie als laag is gemodelleerd in

het model was niet significant $F(3,140) = 2.34, p = .67, \eta^2 = .01$, ook werden er geen significante contrasten gevonden. Het hoofdeffect van conditie als autonomie als hoog is gemodelleerd was wel significant, $F(3,140) = 3.16, p = .03, \eta^2 = .07$. De contrastanalyse liet zien dat de controleconditie (gemiddelde = 5.55) een significant hogere waarde had dan de kennis conditie (gemiddelde = 4.31), $p < 0.01$, BHI = -2.12 tot -.36, $\eta^2 = 0.07$. Ook had de persoonlijke norm conditie (gemiddelde = 5.45) een significant hogere waarde dan de kennis conditie, $p = 0.02$, BHI = .17 tot 2.12, $\eta^2 = 0.07$. Deze contrasten tussen de condities zijn weergegeven in figuur 4. De overige contrasten waren niet significant.

De interactieterm van interdependent self-construal als moderator met conditie in het gesatureerde model met de sociale norm meting als afhankelijke variabele was niet significant ($p = .47$). Zowel het hoofdeffect van conditie als interdependent self-construal als laag is gemodelleerd, $F(3,140) = 1.42, p = .24, \eta^2 = .03$, als het hoofdeffect van conditie als interdependent self-construal als hoog is gemodelleerd, $F(3,140) = .17, p = .92, \eta^2 = .00$, waren niet significant. Bij de contrastanalyse zijn zowel bij een lage als bij een hoge interdependent self-construal geen significante verschillen in gemiddeldes tussen de condities gevonden.

Figuur 4

Gemiddelden van de condities voor mensen met een lage en een hoge autonomie (de stippellijn geeft een significant verschil weer).

Analyse met persoonlijke norm meting

Het hoofdeffect van conditie op de persoonlijke norm meting was niet significant $F(3,140) = .36, p = .79, \eta^2 = .01$. Autonomie werd ook in dit gesatureerde model getoetst als moderator, de interactieterm was niet significant ($p = .54$). Zowel het hoofdeffect van conditie als autonomie als laag gemodelleerd is, $F(3,140) = .28, p = .84, \eta^2 = .01$, als het hoofdeffect van conditie als autonomie als hoog gemodelleerd is, $F(3,140) = .79, p = .50, \eta^2 = .02$, waren niet significant. Ook zijn er geen significante contrasten gevonden voor beide waarden van autonomie. Hierna werd ook interdependent self-construal als moderator getoetst in het gesatureerde model, de interactieterm was ook niet significant ($p = .68$). Zowel het hoofdeffect van conditie als interdependent self-construal als laag gemodelleerd is, $F(3,140) = .53, p = .66, \eta^2 = .01$, als het hoofdeffect van conditie als interdependent self-construal als hoog gemodelleerd is, $F(3,140) = .43, p = .73, \eta^2 = .01$, waren niet significant. Met de contrastanalyse zijn voor beide waarden van interdependent self-construal geen significante contrasten gevonden.

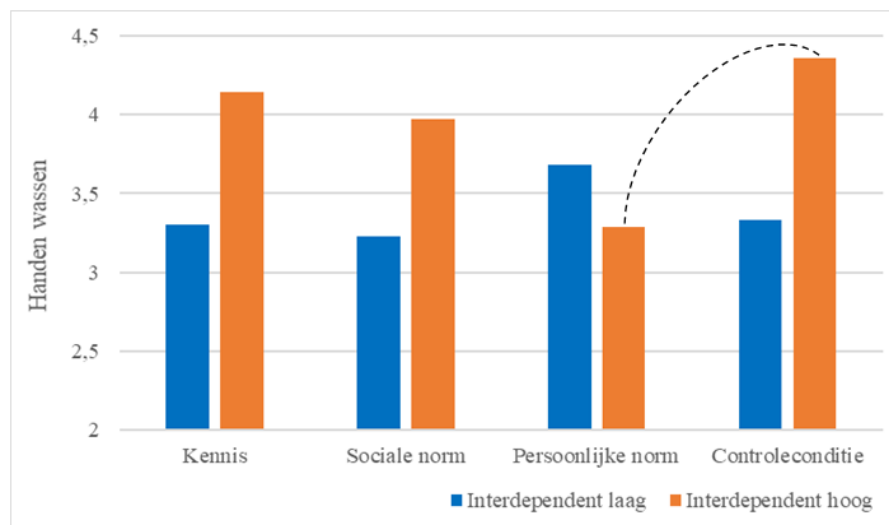
Analyse met handen wassen

Op dezelfde manier als bij de korte termijn afhankelijke variabelen werden de analyses gedaan voor drie schalen van naleving als afhankelijke variabelen. Als eerste werd het hoofdeffect van conditie op handen wassen getoetst, deze was niet significant $F(3,140) = .32, p = .81, \eta^2 = .01$. Vervolgens werd autonomie als moderator in het gesatureerde model met handen wassen als afhankelijke variabele getoetst. De interactieterm tussen conditie en autonomie werd niet significant bevonden ($p = .90$). Zowel het hoofdeffect van conditie als autonomie als laag is gemodelleerd, $F(3,140) = .22, p = .89, \eta^2 = .01$, als het hoofdeffect van conditie als autonomie als hoog is gemodelleerd, $F(3,140) = .42, p = .74, \eta^2 = .01$, waren niet significant. Voor zowel lage als hoge waarden van autonomie zijn geen significante contrasten gevonden. Hierna werd interdependent self-construal op dezelfde manier als

autonomie getoetst in het gesatureerde model, de interactieterm tussen conditie en interdependent self-construal werd niet significant bevonden ($p = .20$). Zowel het hoofdeffect van conditie als interdependent self-construal als laag is gemodelleerd, $F(3,140) = .26$, $p = .85$, $\eta^2 = .01$, als het hoofdeffect van conditie als interdependent self-construal als hoog is gemodelleerd, $F(3,140) = 1.57$, $p = .20$, $\eta^2 = .03$, waren niet significant. Contrastanalyses met deze afhankelijke variabele lieten wel zien dat de persoonlijke norm conditie een significant lagere waarde had (gemiddelde = 3.29) dan de controleconditie (gemiddelde = 4.36). De contrasten worden weergegeven in figuur 5. De overige contrasten in dit model werden niet significant bevonden

Figuur 5

Gemiddelden van de condities voor mensen met een lage en een hoge interdependent self-construal (de stippellijn geeft een significant verschil weer).

Analyse met naleving voor anderen

Het hoofdeffect van conditie op de afhankelijke variabele naleving voor anderen was niet significant $F(3,140) = .30$, $p = .82$, $\eta^2 = .01$. De interactieterm in het gesatureerde model met autonomie als moderator was niet significant, ($p = .62$). Het hoofdeffect van conditie als autonomie als laag is gemodelleerd was niet significant, $F(3,140) = .56$, $p = .64$, $\eta^2 = .01$, net als het hoofdeffect van conditie als autonomie als hoog is gemodelleerd, $F(3,140) = .49$, $p =$

.69, $\eta^2 = .01$. Ook werden er geen significante contrasten gevonden. De interactieterm in het gesatureerde model met interdependent self-construal als moderator was ook niet significant, ($p = .57$). Het hoofdeffect van conditie als interdependent self-construal als laag is gemodelleerd was niet significant, $F(3,140) = .04$, $p = .99$, $\eta^2 = .00$, net zoals het hoofdeffect van conditie als interdependent self-construal als hoog is gemodelleerd, $F(3,140) = .92$, $p = .43$, $\eta^2 = .02$. Ook in dit model werden geen significante contrasten gevonden.

Analyse met naleving uit eigenbelang

Het hoofdeffect van conditie op de afhankelijke variabele naleving uit eigenbelang was niet significant $F(3,140) = .31$, $p = .82$, $\eta^2 = .01$. De interactie term in het gesatureerde model met autonomie als moderator was ook niet significant, ($p = .37$). Het hoofdeffect van conditie met lage autonomie was niet significant, $F(3,140) = .34$, $p = .79$, $\eta^2 = .01$, net als het hoofdeffect van conditie met hoge autonomie, $F(3,140) = 1.16$, $p = .33$, $\eta^2 = .03$. Tevens werden er geen significante contrasten gevonden. De interactieterm in het gesatureerde model met interdependent self-construal als moderator was ook niet significant, ($p = .43$). Het hoofdeffect van conditie met lage interdependent self-construal was niet significant, $F(3,140) = .46$, $p = .71$, $\eta^2 = .01$, net zoals het hoofdeffect van conditie met hoge interdependent self-construal, $F(3,140) = .82$, $p = .49$, $\eta^2 = .02$. Ten slotte werden ook hier geen significante contrasten gevonden.

Samenvattend, er zijn alleen aanwijzingen gevonden voor verschillen tussen de condities op de kennis meting. Verder zijn er geen bewijzen gevonden voor bevestiging van de eerste hypothese. De gemiddelden van de condities voor alle afhankelijke variabelen zijn weergegeven in tabel 2. De modererende rol van autonomie benaderde op zijn best significantie. Dit was het geval bij de sociale norm meting als afhankelijke variabele. Voor een modererende rol van interdependent self-construal zijn geen bewijzen gevonden voor alle afhankelijke variabelen.

Tabel 2

Gemiddelden van de korte termijn variabelen en schalen van naleving als afhankelijke variabelen in de verschillende condities.

	<i>Kennis</i>	<i>Sociale norm</i>	<i>Persoonlijke norm</i>	<i>Controle-conditie</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Ik kan een schakel zijn	7.08	6.45	6.70	6.08	3.69	.01
Anderen vinden het belangrijk	4.68	5.18	5.03	5.32	1.34	.26
Het geeft mij een goed gevoel over mijzelf	4.86	4.79	5.11	4.95	.27	.85
Handen wassen	3.72	3.62	3.43	3.96	.69	.56
Naleving voor anderen	5.13	5.14	4.82	5.18	.81	.49
Naleving uit eigenbelang	3.35	3.23	3.23	3.54	.88	.45

Discussie

Het doel van het huidige onderzoek is in kaart brengen of het activeren van informatie over de eigen rol in de overdracht, een sociale norm of een persoonlijke norm kan bijdragen aan coronasolidariteit onder jongvolwassenen. Ook tracht het huidige onderzoek variabelen te identificeren die dit effect zouden kunnen versterken of juist verzwakken. Hierbij werd verwacht dat informatie over de persoonlijke norm effectiever zou zijn voor mensen met een hoge behoefte aan autonomie, en de informatie over de sociale norm effectiever zou zijn voor mensen met een sterke interdependent self-construal.

Uit de resultaten blijkt dat alleen bij de kennis meting de groep in de controle-conditie een significant lagere waarde had dan de groepen blootgesteld aan informatie over het bewustzijn van de eigen rol en aan de persoonlijke norm. Dit betekent dat het verschaffen van kennis en de persoonlijke norm het besef over de eigen rol in de overdracht hebben versterkt. Bij de kennisconditie zou dit bewustzijn veroorzaakt kunnen zijn doordat de rol in de overdracht in de video werd uitgelegd. Bij de persoonlijke norm conditie zou dit besef over de

eigen rol veroorzaakt kunnen zijn doordat men door het benoemen van de persoonlijke norm geneigd is naar zichzelf te kijken. Deze zelfbewustheid zou ertoe kunnen leiden dat men zich ook meer bewust is van zijn of haar eigen rol. Hierdoor leiden beide condities naar meer bewustzijn over de eigen rol in de overdracht van het coronavirus dan de controlecondities.

De relatie tussen conditie en de kennis meting leek niet gemodereerd te worden door autonomie of interdependent self-construal. In de contrast analyses is wel te zien dat bij mensen met een hoge autonomie (figuur 2) en mensen met een lage interdependent self-construal (figuur 3), het geven van kennis zorgde voor een sterkere overtuiging over hun rol in de overdracht dan bij de controleconditie. Dit suggereert dat deze mensen informatie anders interpreteren dan mensen met een lagere autonomie en/of hogere interdependent self-construal. Deze objectieve kennis past klaarblijkelijk bij hen, ze zijn er meer van overtuigd, waardoor zij de informatie kunnen geloven. Doordat een sociale norm en een persoonlijke norm negatieve evaluaties kunnen veroorzaken, kunnen deze soorten informatie als meer bedreigend worden ervaren dan het geven van objectieve kennis. Deze kennis zorgt niet per definitie voor een negatieve evaluatie en hiermee een bedreigende boodschap. De resultaten suggereren dat mensen met een hoge autonomie en mensen met een lage interdependent self-construal sneller defensief zouden kunnen reageren op bedreigende boodschappen. Jacobson et al. (2012) zagen dat mensen die geprimed werden met een independent self-construal defensiever reageerden op een bedreigend gezondheidsbericht dan mensen die geprimed werden met een interdependent self-construal. Mensen die zich dus meer bewust waren van hun zelfstandigheid en onafhankelijkheid reageerden defensiever op een bedreigende boodschap dan mensen die zich bewust waren van hun verbintenis met anderen. Dit suggereert dat meer individueel georiënteerde mensen, dus mensen met een hoge autonomie of lage interdependent self-construal, defensiever zouden kunnen reageren op bedreigende informatie en hiermee bij de activatie van een sociale en/of persoonlijke norm.

Verder zijn er geen bewijzen gevonden voor significante verschillen tussen de condities voor het handen wassen, naleving vanuit eigenbelang en naleving voor anderen. Dit betekent dat er geen bewijzen zijn gevonden voor gedragsverandering in het naleven van de coronamaatregelen door het activeren van informatie over het bewustzijn van de eigen rol, de sociale norm en de persoonlijke norm. Het is dus niet gelukt gedrag in de twee weken te veranderen met de gebruikte manipulaties. Gebrek aan statistische power van de toetsen zou een mogelijke verklaring kunnen zijn voor deze resultaten, door de relatief kleine steekproef: de condities bevatten maximaal 37 proefpersonen. Middels een post hoc poweranalyse ($d = .25$) is uitgerekend dat een steekproef van 251 proefpersonen (63 per conditie) minstens nodig was voor een toereikende power (Faul, Erdfelder, Lang, & Buchner, 2007). Hierbij is gekozen voor een kleine effectgrootte omdat de gebruikte korte video's van nog geen minuut vermoedelijk geen grote verschillen teweeg zullen brengen in een gedragsmeting na twee weken. Daarnaast verwatert ons effect tegen de achtergrond van de dagelijkse berichtgeving over corona.

Ook zijn er ook geen bewijzen gevonden voor de modererende effecten van autonomie en interdependent self-construal op de relatie van conditie en de afhankelijke variabelen. Enkel bij het modererende effect van autonomie op de relatie van conditie en de afhankelijke variabele de sociale norm meting benaderde de interactieterm significantie.

Wel toont de data aan dat mensen met een hoge autonomie in de kennisconditie lager scoren op de sociale norm meting, dan de conditie met de persoonlijke norm en de controleconditie (figuur 4). Mensen met een hoge autonomie lijken van nature een besef over deze sociale norm te hebben, de kennisconditie lijkt het besef van deze norm te verminderen. Dit zou verklaard kunnen worden door een defensieve reactie van mensen met een hoge autonomie door het vragen naar een sociale norm. Uit de eerdere resultaten bleek dat mensen met een hoge autonomie erg overtuigd zijn van de objectieve kennis over de overdracht,

waardoor de sociale norm te dichtbij komt en te pijnlijk wordt. Echter zou er ook een andere reden voor deze defensieve reactie kunnen zijn, namelijk dat de overreding van de objectieve kennis voor minder erkenning van de sociale norm zorgt. Mensen met een hoge autonomie herkennen zich zo in de objectieve kennis dat zij hier meteen van overtuigd zijn. Hierdoor herkennen zij de sociale norm minder. Murali en Yang (2013) zagen dat mensen die erg zeker zijn van een bepaalde attitude, geneigd zijn sociale invloed te weerstaan door de mening van anderen meteen te verwerpen. Dit wijst er op dat mensen die erg overtuigd zijn van de objectieve kennis, de mening van anderen zouden kunnen onderschatten, en zo de sociale norm minder herkennen. Kennis zou op deze manier het ongemak dat een sociale norm de mensen met een hoge autonomie kan brengen verminderen. Of kennis door de objectiviteit het ongemak van de sociale norm verergert, of juist helpt bij het verminderen van het ongemak, wordt in de huidige data niet duidelijk en zou in nader onderzoek onderzocht moeten worden.

Al met al lijkt het geven van kennis over de rol in de overdracht een effect te hebben op mensen met een lage interdependent self-construal. Zij zijn zich hierdoor meer bewust van hun eigen rol in de overdracht. Dit geldt ook voor mensen met een hoge autonomie. Daaraan toevoegend wordt bij het geven van kennis bij mensen met een hoge autonomie wel het besef over de sociale norm weggenomen. Het is dan de vraag wat het effect hiervan is op de uiteindelijke naleving van de maatregelen. Uit de contrastanalyses met handen wassen, naleving uit eigenbelang en naleving voor anderen bleek alleen dat mensen met een hoge interdependent self-construal minder vaak de handen wassen na blootstelling aan de persoonlijke norm. Dit resultaat is opvallend, omdat het niet in lijn is met de hypothese waarin werd verwacht dat blootstelling aan de sociale norm voor meer naleving van de maatregelen zou zorgen. Een mogelijke verklaring voor dit resultaat zou kunnen zijn dat mensen met een hoge interdependent self-construal door hun verbondenheid met anderen van nature al een hoog solidariteitsgevoel hebben en hierdoor al beter de handen wassen dan mensen die deze

verbondenheid minder voelen. Het activeren van een persoonlijke norm houdt de mensen een ideaalbeeld voor over hoe zij zouden kunnen zijn. Dit beeld vergelijken zij vervolgens met hoe zij werkelijk zijn. Deze vergelijking kan voor een discrepantie zorgen tussen hun mogelijke zelf en hun ideale zelf (Higgins, 1987). Deze discrepantie leidt vervolgens tot negatieve emoties, waardoor er een defensieve reactie kan optreden en men minder geneigd is de handen te wassen. Hierdoor zou het activeren van een persoonlijke norm minder goed kunnen werken om mensen met een hoge interdependent self-construal deze specifieke soort coronamaatregelen na te laten leven. Echter, enkel op één van de drie schalen van naleving is een significant effect gevonden waardoor enige voorzichtigheid van deze interpretatie vereist is.

Het huidige onderzoek heeft verscheidene beperkingen waar rekening mee gehouden dient te worden, zoals het al eerder genoemde gebrek aan power van de toetsen. De gebruikte steekproef was redelijk klein, namelijk maximaal 37 participanten per conditie. Dit zou een verklaring kunnen zijn voor de beperkt gevonden significante resultaten. Toevoegend zijn de video's die gebruikt zijn voor de manipulaties ontwikkeld voor het huidige onderzoek, en nooit eerder gebruikt. Hierdoor is het onduidelijk of deze video's de participanten voldoende aanspraken om ze te overtuigen van hun rol in de overdracht, een sociale norm en/of een persoonlijke norm. Ook werden de participanten niet in het lab blootgesteld aan de manipulaties, waardoor het onzeker is of participanten hun volle aandacht besteed hebben aan het kijken van de video's. Door deze beperkingen zou het kunnen dat de manipulaties niet geslaagd zijn en het in wezen niet gelukt is participanten te overtuigen van de kennis, sociale norm en/of persoonlijke norm.

Samenvattend zijn er in dit onderzoek geen bewijzen gevonden voor gedragsverandering in het naleven van de coronamaatregelen door het activeren van informatie over het bewustzijn van de eigen rol, de sociale norm en de persoonlijke norm.

Wel zijn er aanwijzingen gevonden dat mensen met een lage interdependent self-construal en mensen met een hoge autonomie objectieve informatie anders interpreteren dan mensen met een lagere autonomie of hogere interdependent self-construal. Ook lijkt het activeren van een persoonlijke norm countereffectief te werken bij het handen wassen van mensen met een hoge interdependent self-construal. Het huidige onderzoek heeft hierbij openingen gevormd voor vervolgonderzoek naar de ontwikkelingen van overredende berichten met betrekking tot het naleven van de coronamaatregelen.

Referenties

- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179–211. [https://doi.org/10.1016/0749-5978\(91\)90020-T](https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-T)
- Barari, S., Caria, S., Davola, A., Falco, P., Fetzer, T., Fiorin, S., et al., 2020. Evaluating COVID-19 Public Health Messaging in Italy: Self-Reported Compliance and Growing Mental Health Concerns. *MedRxiv*.
- Beck, L. & Ajzen, I. (1991). Predicting dishonest actions using the theory of planned behavior. *Journal of Research in Personality*, 25, 285-301.
- Cialdini, R.B., Reno, R.R., & Kallgren, C.A. (1990). A focus theory of normative conduct: Recycling the concept of norms to reduce littering in public places. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58, 1015–1026.
- Conner, M., & Armitage, C. J. (1998). Extending the theory of planned behavior: A review and avenues for further research. *Journal of Applied Social Psychology*, 28, 1429–1464. <https://doi:10.1111/j.1559-1816.1998.tb01685.x>
- DiGiovanni, c., Conley, J., Chiu, D., & Zaborski, J. (2004). Factors Influencing Compliance with Quarantine in Toronto During the 2003 SARS Outbreak. *Biosecurity and Bioterrorism: Biodefense Strategy, Practice, and Science*, 265-272.
- Dijkstra, A., & Buunk, A.P. (2008). Self-evaluative emotions and expectations about self-evaluative emotions in health-behaviour change. *British Journal of Social Psychology*, 47, 119–137.
- Faul, F., Erdfelder, E., Lang, A.-G., & Buchner, A. (2007). G*Power 3: A flexible statistical power analysis program for the social, behavioral, and biomedical sciences. *Behavior Research Methods*, 39, 175-191.

- Fisher, W. A., Fisher, J. D., & Harman, J. (2003). The information-motivation-behavioral skills model: a general social psychological approach to understanding and promoting health behavior. *Social psychological foundations of health and illness*, 82-106.
- Grob, J. D. M., Dijkstra, A., & de Groot, C. (2011). How social context moderates the self-evaluative emotions experienced due to health risk behaviour. *Psychology & Health*, 26(10), 1344–1360.
- Harper, C. A., Satchell, L. P., Fido, D., & Latzman, R. D. (2020). Functional fear predicts public health compliance in the covid-19 pandemic. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 1-14, 1–14. <https://doi.org/10.1007/s11469-020-00281-5>
- Higgins, E. T. (1987). Self-discrepancy: a theory relating self and affect. *Psychological Review*, 94(3), 319–40.
- Jacobson, J. A., Ji, L.-J., Ditto, P. H., Zhang, Z., Sorkin, D. H., Warren, S. K., Legnini, V., Ebel-Lam, A., & Roper-Coleman, S. (2012). The effects of culture and self-construal on responses to threatening health information. *Psychology & Health*, 27(10), 1194–1210.
- Keulemans, M. (2020, 24 juni). Het nieuwe normaal samengevat: niet te dicht bij elkaar staan. *De Volkskrant*. <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/het-nieuwe-normaal-samengevat-niet-te-dicht-bij-elkaar-staan~bcfa578d/>
- Levi, M. (2020, 2 augustus). Hoe erg is nou eigenlijk ‘het nieuwe normaal’? *Het Parool*. <https://www.parool.nl/columns-opinie/hoe-erg-is-nou-eigenlijk-het-nieuwe-normaal~bfa0ee9a7/>
- Liekefett, L., & Becker, J. (2021). Compliance with governmental restrictions during the coronavirus pandemic: A matter of personal self-protection or solidarity with people in risk groups? *British Journal of Social Psychology*. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1111/bjso.12439>

- Ministerie van Algemene Zaken. (2021, 17 november). *Basisregels om verspreiding coronavirus te voorkomen*. Coronavirus COVID-19 | Rijksoverheid.nl. Geraadpleegd op 20 november 2021, van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/algemene-coronaregels/basisregels>
- Mourali, M., & Yang, Z. (2013). The dual role of power in resisting social influence. *Journal of Consumer Research*, 40(3), 539–554. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1086/671139>
- Nivette, A., Ribeaud, D., Murray, A., Steinhoff, A., Bechtiger, L., Hepp, U., Shanahan, L., & Eisner, M. (2021). Non-compliance with COVID-19-related public health measures among young adults in Switzerland: Insights from a longitudinal cohort study. *Social Science & Medicine*, 268. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1016/j.socscimed.2020.113370>
- Park, C. L., Russell, B. S., Fendrich, M., Finkelstein-Fox, L., Hutchison, M., & Becker, J. (2020). Americans' covid-19 stress, coping, and adherence to cdc guidelines. *Journal of General Internal Medicine*, 35(8), 2296–2303.
- Park, H. S., & Levine, T. R. (1999). The theory of reasoned action and self-construal: evidence from three cultures. *Communication Monographs*, V66 N3 P199-218 Sep 1999.
- Parker, D., Manstead, A. S. R., & Stradling, S. G. (1995). Extending the theory of planned behaviour: The role of personal norm. *British Journal of Social Psychology*, 34, 127–137. <https://doi:10.1111/j.2044-8309.1995.tb01053.x>
- Rijksoverheid. (z.d.). *Nederlandse aanpak en maatregelen tegen het coronavirus*. Geraadpleegd van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/algemene-coronaregels>

- RIVM. (2021, 27 februari). *Naleven gedragsregels*. Geraadpleegd van <https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/maatregelen-welbevinden/naleven-gedragsregels>
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55, 68–78.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2020). Intrinsic and extrinsic motivation from a self-determination theory perspective: Definitions, theory, practices, and future directions. *Contemporary Educational Psychology*, 61. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1016/j.cedpsych.2020.101860>
- SearchData. (2021, 13 maart). *Mortaliteitsratio corona patiënten (COVID-19) naar leeftijdsgroep vanaf 50 jaar Nederland*. Geraadpleegd van <https://searchdata.com/Mortaliteitsratio-corona-patienten-COVID-19-naar-leeftijdsgroep-vanaf-50-jaar-Nederland/d>
- Siero, F. W., Huisman, M., and Kiers, H. A. (2009). Voortgezette Regressie- en Variantieanalyse. *Houten: Bohn Stafleu van Loghum*, [https://doi: 10.1007/978-90-313-7359-8](https://doi:10.1007/978-90-313-7359-8)
- Singelis, T. M. (1994). The measurement of independent and interdependent self-construals. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 20, 580-591.
- Steele, C. M. (1999). The psychology of self-affirmation: Sustaining the integrity of the self. In R. F. Baumeister (Ed.), *The self in social psychology* (pp. 372–401). Philadelphia, PA: Psychology Press
- Tunçgenç B, El, Z. M., Sulik, J., Newson, M., Zhao, Y., Dezechache, G., & Deroy, O. (2021). Social influence matters: we follow pandemic guidelines most when our close circle does. *British Journal of Psychology* (London, England : 1953), 112(3), 763–780. <https://doi.org/10.1111/bjop.12491>

- Wise, T., Zbozinek, T., Michelini, G., Hagan, C. C., & Mobbs, D. (2020). Changes in risk perception and protective behavior during the first week of the COVID-19 pandemic in the United States. *PsyArXiv Preprints*. <https://doi.org/10.31234/osf.io/dz428>.
- De Wit, J. B., Das, E., & Vet, R. (2008). What works best: objective statistics or a personal testimonial? an assessment of the persuasive effects of different types of message evidence on risk perception. *Health Psychology : Official Journal of the Division of Health Psychology, American Psychological Association*, 27(1), 110–5. <https://doi.org/10.1037/0278-6133.27.1.110>
- Wrzus, C., Hänel, M., Wagner, J., & Neyer, F. J. (2013). Social network changes and life events across the life span: A meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 139(1), 53–80. <https://doi-org.proxy-ub.rug.nl/10.1037/a0028601>

Bijlage 1

Script video met informatie over de eigen rol.

“De overheid wil dat we ons aan een aantal coronamaatregelen houden.

Want als we dat niet doen dan wordt het virus van persoon 1 doorgegeven aan persoon 2, die het weer doorgeeft aan persoon 3, die het weer doorgeeft aan persoon 4 die het weer doorgeeft aan persoon 5, die er misschien wel heel ziek van wordt of dood gaat. Ik zou zelf ook een schakel kunnen zijn in het doorgeven van het virus. Zo hoorde ik laatst van een vriendin dat zij besmet was geraakt met het virus op haar werk. Toen ze nog geen klachten had heeft ze een andere vriendin aangestoken die nog thuis woonde en die zo haar ouders heeft besmet. Beide ouders zijn erg ziek geworden en haar vader lag zelfs een tijd op de IC. Iedereen kan zo een schakel zijn in het doorgeven van het virus.”

Bijlage 2

Script video met informatie over de sociale norm.

“De overheid wil dat we ons aan een aantal coronamaatregelen houden.

Uit een onderzoek van het RIVM blijkt dat een meerderheid van de bevolking zich aan de regels houdt. Dat zie ik ook in mijn eigen omgeving. In de supermarkt draagt iedereen een mondkapje en echt niemand geeft elkaar meer een hand. Ik merk ook dat je soms best raar wordt aangekeken als je je niet aan de regels houdt. Laatst zag ik dat iemand bij de ingang van de supermarkt door de bedrijfsleider werd aangesproken om een mondkapje op te doen. Maar die persoon weigerde dat. Andere mensen begonnen zich er ook mee te bemoeien en het was duidelijk dat iedereen erg geïrriteerd en boos was; “Iedereen moet zich aan de regels houden, jij ook” zei een jonge vrouw. Uiteindelijk vroeg de bedrijfsleider de persoon de winkel te verlaten. De meerderheid van de bevolking vindt echt dat we ons allemaal aan de maatregelen moeten houden.”

Bijlage 3

Script video met informatie over de persoonlijke norm.

“De overheid wil dat we ons aan een aantal coronamaatregelen houden.

We vechten samen tegen het virus en het is ieders eigen verantwoordelijkheid hier op een goede manier mee om te gaan. Iedereen kan zo zijn of haar eigen persoonlijke bijdrage geven aan het bestrijden van het virus. Een maatschappij heeft nu eenmaal mensen nodig die om elkaar denken; die niet alleen maar aan zichzelf denken. Het klinkt misschien overdreven maar het is ook gewoon goed om iets voor anderen te doen. En dat voelt ook goed. Mijn zusje bracht laatst onze oma in de auto naar de GGD zodat ze haar vaccinatie kon krijgen. Omdat het buiten koud was zette ze voor oma de verwarming flink aan. Mijn zus had het zelf stikheet in haar mondkapje maar daar liet te niks van merken, ze deed het gewoon voor oma. Dat noem ik goed doen. Op dezelfde manier helpen mensen elkaar, de winkeliers, de economie, de ziekenhuizen. Het is niet steeds leuk, maar ik zie het wel als mijn taak en verantwoordelijkheid om me aan de maatregelen te houden, zo sta ik er persoonlijk in.”

Bijlage 4*Script video controleconditie.*

“Ik heb op mijn verjaardag een paar weken geleden een paar kamerplanten gekregen, 3 voor in vensterbank en 1 kleine op tafel. Ik vind het wel leuk, het kleed mijn kamer een beetje anders. Wel moet ik ze verzorgen; 2 van de planten hebben om de dag water nodig, 1 elke week en die cactus-achtige plant maar 1 keer per maand. Tot nu toe gaat dat goed; ik kreeg er een gietertje bij. Toch zag ik bij die ene plant al hangende blaadjes maar dat is misschien wel aanpassingsstress of zo. Ook heeft de tafelplant al bruine puntjes bij een paar bladeren, maar ik weet niet of dat misschien al zo was toen ik ze kreeg. Ik zit te denken of ik nu mijn kamer nog wat moet verven; bijvoorbeeld de deur en de vensterbank ook groenig, of bruinig of zo. Dan passen de planten er mooi in. Maar dat is misschien ook wel overdreven. Ik weet helemaal niet of de planten het wel uit zullen houden hier, bij mij, hoelang ze blijven leven. Maar ze kosten ook niks.”

Bijlage 5

Bevordering van coronasolidariteit onder Jongvolwassenen - Copy

Start of Block: Default Question Block

Q55 Hallo! Fijn dat je belangstelling hebt om mee te doen aan dit onderzoek. We vragen je om een vragenlijst in te vullen over hoe jij naar de corona-crisis en de coronamaatregelen kijkt.

Eerst zijn we benieuwd naar wat voor persoon je bent en wat je mening over corona is. Dan vragen we je een kort videofragment te bekijken. Tot slot worden nog enkele vragen gesteld. Het geheel duurt nog geen 10 minuten. Over twee weken krijg je dan nog een heel korte vragenlijst toegestuurd (1 minuut). Als je zo meteen klaar bent met het beantwoorden van de vragen, zal je gevraagd worden om je e-mailadres in te vullen, zodat we je de tweede (heel korte) vragenlijst kunnen sturen. Je maakt dan kans op één van de 3 prijzen van €100 euro. Je bent natuurlijk vrij om te stoppen met dit onderzoek wanneer je wilt, je bent ons niets verplicht. Al je gegevens zullen anoniem verwerkt worden, volgens de richtlijnen van de Rijksuniversiteit Groningen. Meer informatie over gegevensverwerking en uw rechten

Het onderzoeksplan van dit onderzoek is goedgekeurd door de Ethische Commissie Psychologie. Het onderzoek start in juni 2021 en wordt afgesloten in augustus 2021. Uw gegevens zullen digitaal worden opgeslagen op de hoog beveiligde server van de RUG. De gegevens kunnen worden gebruikt voor een wetenschappelijke publicatie en voor onderwijsdoeleinden, maar ze zullen nooit terug te leiden zijn tot u als persoon. Alleen uw emailadres kan tijdelijk worden opgeslagen om uw gegevens te koppelen of u mee te laten dingen voor een prijs. Binnen 1 maand na het afronden van dit onderzoek zal uw emailadres uit ons bestand verwijderd worden. Tot die tijd kunt u ons vragen uw gegevens terug te trekken. U kunt altijd vragen stellen over het onderzoek: nu, tijdens het onderzoek, of na afloop. Dit kan door contact op te nemen met de hoofdonderzoeker, prof. dr. Arie Dijkstra (arie.dijkstra@rug.nl; 050-3638729). Heeft u vragen of zorgen over uw rechten als onderzoeksdeelnemer? Hiervoor kunt u ook contact opnemen met de Ethische Commissie Psychologie van de Rijksuniversiteit Groningen: ecp@rug.nl. Heeft u vragen of zorgen over uw privacy, of over hoe er met uw persoonsgegevens wordt omgegaan? Hiervoor kunt u ook contact opnemen met de Functionaris Gegevensbescherming van de Rijksuniversiteit Groningen: privacy@rug.nl.

Door op "Volgende" te klikken, geef je aan dat je mee wilt doen en akkoord gaat met de bovengenoemde gegevensverwerking. Als je niet mee wilt doen kun je de pagina gewoon weggklikken.

Q1 Wat is je leeftijd? (in jaren)

Q2 Wat is je geslacht?

- Man (1)
- Vrouw (2)
- Anders (3)

Q3 Wat is je hoogst voltooide opleiding?

- lagere school (1)
- lbo, vbo, huishoudschool, ihno (2)
- vmbo 1-3 (3)
- ulo, mulo, mavo, vmbo-4 (4)
- mbo 1-2 (5)
- mbo 3-4 (7)
- havo (8)
- VWO, atheneum, gymnasium, HBS (9)
- hbo (10)
- wo (universiteit) (11)
- Postacademisch (12)

End of Block: Default Question Block

Start of Block: Dreiging

Q108 Wat voel jij?

Q106 Ben je ongerust om zelf COVID te krijgen?

	Helemaal niet ongerust 1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	Heel erg ongerust 7 (7)
1 (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q107 Ben je bang om ernstig ziek te worden door COVID?

	Helemaal niet bang 1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	Heel erg bang 7 (7)
1 (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

End of Block: Dreiging

Start of Block: CSAI

Page Break

Q13 **Hoe vaak** gebeurt het volgende bij jou?

	Nooit (1)	Soms (2)	Regelmatig (3)	Vaak (4)	Heel vaak (5)
1. Ik merk dat ik sommige dingen heel goed heb gedaan (1)	☐	☐	☐	☐	☐
2. Als ik me slecht voel over mezelf, denk ik aan de dingen die ik wel goed doe (2)	☐	☐	☐	☐	☐
3. Ik denk aan dingen die ik in het verleden goed heb gedaan (3)	☐	☐	☐	☐	☐
4. Als ik iets heb gedaan waardoor ik ontevreden ben, zeg ik tegen mezelf dat ik niet alles verkeerd doe (4)	☐	☐	☐	☐	☐
5. Ik beseft dat ik naast de 'domme' dingen die ik doe, ik ook een aantal dingen heel goed doe (5)	☐	☐	☐	☐	☐
6. Ik denk aan de dingen die ik goed voor elkaar heb (6)	☐	☐	☐	☐	☐

End of Block: CSAI

Start of Block: Interdependent self construal

Q99 In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen?

	Helemaal mee oneens (1)	Beetje mee oneens (2)	Niet eens/ niet oneens (3)	Beetje mee eens (6)	Helemaal mee eens (7)
1. Zelfs als ik het niet eens ben met anderen (familie, collega's, vrienden) vermijd ik een ruzie. (1)	☐	☐	☐	☐	☐
2. Ik respecteer anderen die bescheiden over zichzelf zijn. (2)	☐	☐	☐	☐	☐
3. Ik geef mijn eigenbelang op voor het groepsbelang. (3)	☐	☐	☐	☐	☐
4. Ik zou rekening houden met het advies van mijn ouders bij het maken van school of carrière plannen. (4)	☐	☐	☐	☐	☐
5. Ik geef er de voorkeur aan om eerlijk te zijn tegen mensen die ik net ontmoet heb. (5)	☐	☐	☐	☐	☐
6. Ik voel me goed als ik met anderen samenwerk. (6)	☐	☐	☐	☐	☐

7. Ik heb vaak het gevoel dat mijn relaties met anderen belangrijker zijn dan mijn eigen prestaties. (7)

8. Mijn geluk hangt af van het geluk van degenen om mij heen. (8)

9. Ik zou in een groep blijven als zij mij nodig hebben, zelfs als ik mij niet gelukkig voel in de groep. (9)

10. Het is belangrijk voor mij om besluiten die door de groep genomen zijn te respecteren. (10)

11. Het is belangrijk voor mij om de harmonie binnen de groep te houden. (11)

12. Ik stem vaak in met wat anderen willen, zelfs als ik het liefst iets anders zou willen doen. (12)

 Start of Block: Complot

Q91 Wat vind jij van deze stellingen over de covid-crisis?

	Helemaal mee oneens (1)	Beetje mee oneens (2)	Niet eens/ niet oneens (3)	Beetje mee eens (4)	Helemaal mee eens (5)
De overheid houdt bewust informatie achter over covid-19 (1)	☐	☐	☐	☐	☐
Het RIVM is niet eerlijk over de covid-vaccinaties (2)	☐	☐	☐	☐	☐
Het coronavirus is ontwikkeld en bewust verspreid (3)	☐	☐	☐	☐	☐
De berichtgeving in de media over covid-19 wordt door de overheid bepaald (4)	☐	☐	☐	☐	☐
De ernst van de covid-19 epidemie wordt door het OMT bewust overdreven (5)	☐	☐	☐	☐	☐

 End of Block: Complot

 Start of Block: Block 16

 Start of Block: Autonomie

Q96 In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen?

	Helemaal mee oneens (1)	Beetje mee oneens (2)	Niet eens/ niet oneens (3)	Beetje mee eens (4)	Helemaal eens (5)
Ik heb er een hekel aan als anderen mij willen beïnvloeden (1)	☐	☐	☐	☐	☐
Ik maak het liefst mijn eigen keuzes (2)	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ga mijn eigen weg (3)	☐	☐	☐	☐	☐
Als veel mensen iets doen beschouw ik dat niet meteen als vanzelfsprekend (4)	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben geen meeloper (5)	☐	☐	☐	☐	☐
Bij het maken van keuzes weegt mijn eigen mening het zwaarste mee (6)	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vraag niet snel om hulp omdat ik problemen eerst zelf wil oplossen (7)	☐	☐	☐	☐	☐

End of Block: Autonomie

Start of Block: Video's

Q56

Op de volgende pagina kun je een video starten.

We vragen je om naar het hele interview in de video te luisteren (nog geen minuut).

End of Block: Video's

Start of Block: 1. kennis

Q94 Timing
First Click (1)
Last Click (2)
Page Submit (3)
Click Count (4)

Q76

Page Break

End of Block: 1. kennis

Start of Block: 2. soc norm

Q169 Timing
First Click (1)
Last Click (2)
Page Submit (3)
Click Count (4)

Q170

Page Break

End of Block: 2. soc norm

Start of Block: 3. pers norm

Q172 Timing
First Click (1)
Last Click (2)
Page Submit (3)
Click Count (4)

Q173

Page Break

End of Block: 3. pers norm

Start of Block: 4. controle

Q175 Timing
First Click (1)
Last Click (2)
Page Submit (3)
Click Count (4)

Q176

Page Break

End of Block: 4. controle

Start of Block: Videocheck

Page Break

Q75 Als ik mij aan de coronamaatregelen houd dan geeft mij dat een goed gevoel over mezelf.

	Geen goed gevoel over mijzelf 1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	Heel goed gevoel over mijzelf 7 (7)
7 (7)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

End of Block: Manipulatiechecks

Start of Block: Betrouwbaarheid en geloofwaardigheid

Q126 Hoe betrouwbaar vond je de informatie in het videofragment?

	Niet betrouwbaar 1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	Zeer betrouwbaar 7 (7)
1 (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q127 Hoe geloofwaardig vond je de informatie in het videofragment?

	Niet geloofwaardig 1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	Heel geloofwaardig 7 (7)
9 (9)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

End of Block: Betrouwbaarheid en geloofwaardigheid

Start of Block: Intentie

Q111 RIVM voorschriften

Q109 Ben je van plan je **de komende twee weken** aan de maatregelen te houden volgens de voorschriften van het RIVM?

	Helemaal niet van plan 1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	Helemaal wel van plan 7 (7)
1 (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q110 Hoe waarschijnlijk is het dat je je **de komende twee weken** aan de maatregelen houdt volgens de voorschriften van het RIVM?

	Helemaal niet waarschijnlijk 1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	Helemaal wel waarschijnlijk 7 (7)
1 (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q112 Laten testen bij klachten

Q95 Ben je van plan je **de komende twee weken** te laten testen bij klachten?

	Helemaal niet van plan 1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	Helemaal wel van plan 7 (7)
1 (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q113 Hoe waarschijnlijk is het dat je je **de komende twee weken** laat testen bij klachten?

	Helemaal niet waarschijnlijk 1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	Helemaal wel waarschijnlijk 7 (7)
1 (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

End of Block: Intentie

Start of Block: Eind

Q54 Op wat voor apparaat heeft u de vragen beantwoord?

- PC (1)
- Laptop (2)
- Tablet (3)
- Smartphone (4)

Page Break

Q58

Dat was het!

Vul hier uw emailadres in, dan kunt u meeloten voor 1 van de bedragen van 100 euro.

Q57

Hartelijk bedankt voor uw deelname aan het onderzoek!

Als u uw emailadres heeft ingevuld krijgt u over twee weken een email met daarin een link naar een laatste, heel korte vragenlijst (deze kan soms in uw spam staan!). U loot dan ook mee voor 1 van de 3 prijzen van 100 euro.

Hopelijk tot de volgende keer!

Als u vragen heeft kunt u Prof. dr. Arie Dijkstra mailen: arie.dijkstra@rug.nl

End of Block: Eind

Bijlage 6

Bevordering van coronasolidariteit onder Jongvolwassenen - Nameting – Copy

Start of Block: Default Question Block

Q1 Hallo!Fijn dat je ook de tweede vragenlijst van dit onderzoek in wilt vullen. Deze vragenlijst zal maar een minuut van je tijd in beslag nemen. Wij zijn benieuwd hoe jij de afgelopen twee weken met de coronamaatregelen bent omgegaan.
Als je op volgende klikt kom je bij de vragen.

End of Block: Default Question Block

Start of Block: Block 1

mogelijk
mensen (9)

10.
Vermijden
van drukke
plekken (10)

11. Dragen
van een
mondkapje in
een publieke
ruimte (11)

12. Besluiten
om toch
maar thuis te
blijven (12)

Q3 Hoe vaak heb je je de afgelopen twee weken laten testen?

End of Block: Block 1

Start of Block: Block 2

Q4 Vul hier uw **emailadres** nog eens in, dan kunnen we uw eigen gegevens koppelen, en u doet mee in de loting van 3 prijzen van 100 euro.

End of Block: Block 2